

Yç,,çYçf,,&UW²çY±<,,Àè, ±Ùç±H}ç ,,ç¼DUëçç, »çDH-2017

कक्षा – शास्त्री – ३

प्रश्नपत्रम् – ८

गुणाः – ७०

विषयः – साहित्यम्

CE 3.6.12

समयः – ११ तः २

दिनाङ्कः - 22/04/2017

सन्दर्भग्रन्थः – किरातार्जुनीयम्- सर्गः-१
(मल्लिनाथसूरिटीकासहितः)

विभागः १

- प्रश्नः १ द्वयोः ससन्दर्भं मल्लिनाथसूरिटीकानुसारं व्याख्या कार्या । ०८
- १ कृतप्रणामस्य महीं महीभुजे जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः ।
न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्तिमृषा हितैषिणः ॥
 - २ विशङ्कमानो भवतः पराभवं नृपासनस्थोऽपि वनाधिवासिनः ।
दुरोदरच्छद्मजितां समीहते नयेन जेतुं जगतीं सुयोधनः ॥
 - ३ कृतारिषड्वर्गजयेन मानवीमगम्यरूपां पदवीं प्रपित्सुना ।
विभज्यनक्तन्दिवमस्ततन्द्रिणा वितन्यते तेन नयेन पौरुषम् ॥
- प्रश्नः २ कस्याप्येकस्य परिचयात्मकमुत्तरं लिखन्तु । ०८
- १ भारवेः जीवनपरिचयः लेख्यः ।
 - २ किरातार्जुनीयस्य ? श्लोकोल्लेखपूर्वकं कथासारः लेख्यः ।
- प्रश्नः ३ टिप्पणीद्वयं लेख्यम् । ०४
- १ पञ्चमहाकाव्यानि कानि? नामानि लिखत ।
 - २ "हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः" इत्यस्य पद्यांशस्य भावार्थो लेखनीयः ।
 - ३ किरातार्जुनीयस्य प्रथमं मङ्गलात्मकं श्लोकं लिखन्तु ।
- प्रश्नः ४ पञ्चानां एकैकवाक्येन लघूत्तराणि यच्छत । ०५
- १ अस्य महाकाव्यस्य मुख्यः नायकः कः ?
 - २ किरातः कः ?
 - ३ किरातार्जुनीयं काव्यं महाकाव्यं खण्डकाव्यं वा कीदृशं वर्तते ?
 - ४ किरातार्जुनीयस्य प्रणेता कर्ता वा कोऽस्ति ?
 - ५ महाकविः भारविः कस्य सम्प्रदायस्य आसीत् ?
 - ६ प्रथमसर्गे कति श्लोकाः सन्ति ?
 - ७ भारवेः काव्यं कस्मिन्नर्थे प्रसिद्धम् ?

विभागः २

- प्रश्नः ५ कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । ०८
- १ वसूनि वाञ्छन्न वशी न मन्युना स्वधर्म इत्येव निवृत्तकारणः ।
गु पदिष्टेन रिपौ सुतेऽपि वा निहन्ति दण्डेन स धर्मविप्लवम् ॥
 - २ सुखेन लभ्या दधतः कृषावलैरकष्टपथ्या इव सस्यसम्पदः ।
वितन्वति क्षेममदेवमातृकाश्चिराय तस्मिन् कुरवश्चकासति ॥
 - ३ प्रलीनभूपालमपि स्थिरायति प्रशासदावारिधिमण्डलं भुवः ।
स चिन्तयत्येव भियस्त्वदेप्यतीरहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता ॥

प्रश्न: ६	कस्याप्येकस्य सारांशात्मकमुत्तरं लिखन्तु ।	०८
१	वनेचरस्य युधिष्ठिरं प्रति उक्तिः ।	
२	प्रथमसर्गस्य श्लोकोल्लेखपूर्वकं सारांशं लिखत ।	
प्रश्न: ७	टिप्पणीद्वयं नातिविस्तरेण लेख्यम् ।	०२
१	किरातार्जुनीयस्य शीर्षकसार्थक्यम् ।	
२	सुयोधनस्य दण्डभेदनीतिः ।	
प्रश्न: ८	द्वयोरेकवाक्येन उत्तरं लिखत ।	०२
१	किरातार्जुनीयस्य कथास्रोत कुत्र प्राप्यते ?	
२	महाभारतस्य कस्मिन्पर्वणि किरातार्जुनीयस्य कथाश्रिता वर्तते ?	
३	किरातार्जुनीयमहाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति ?	
विभाग: ३		
प्रश्न: ९	द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०८
१	अखण्डमाखण्डलतुल्यधामभिश्चिरं धृता भूपतिभिः स्ववंशजैः । त्वयात्महस्तेन मही मदच्युता मतङ्गजेन खगिवापवर्जिता ॥	
२	भवन्तमेतर्हि मनस्विगहिते विवर्तमानं नरदेव वर्त्मनि । कथं मन्युर्वलयत्युदीरितः शमीतरुं शुष्कमिवाग्निरुच्छिरवः ॥	
३	अनारतं यौ मणीपीठशायिना वरञ्जयद्राजशिरः स्रजां रजः । निसीदतस्तौ चरणौ वनेषु ते मृगादिजालून शिखेषु बर्हिषाम् ॥	
प्रश्न: १०	कस्याप्येकस्य वर्णनात्मकमुत्तरं लिखत ।	०८
१	प्रथमसर्गस्य सूक्तिवैभवम् उल्लेखपूर्वकं प्रतिपादयत ।	
२	द्रौपद्याः युधिष्ठिरं प्रति कथनं ग्रन्थोक्तपद्धत्या वर्णयत ।	
प्रश्न: ११	टिप्पणीद्वयं लेख्यम् ।	०४
१	सुयोधनः	
२	भीमः	
३	अर्जुनः	
४	युधिष्ठिरः	
प्रश्न: १२	पञ्चप्रश्नाः एकवाक्येन समाधेयाः ।	०५
१	किरातार्जुनीयस्य महाकाव्यस्य को नायकोऽस्ति ?	
२	किरातार्जुनीयस्य प्रधाननायिका का वर्तते ?	
३	किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गे कस्य छन्दसः प्रयोगोऽस्ति ?	
४	किरातार्जुनीयं महाकाव्यस्य किं फलमस्ति ?	
५	दिव्यास्त्रस्याभिधानं किम् ?	
६	धर्मार्थकामाः परस्परं चित्रणः कस्य न बाधते ?	
७	द्रौपदी कस्मै कथयत्युपदेशवाक्यानि ?	